

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cím: *Semmelweis-émlékünnep
a Budapesti Orvosegyesületben*

Forrás:

Az Ujság

Dr

(Hely)

1923. 5. 27.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

Osztályozás

Tárgy

92

Hely

Semmelweis Ignác

Idő

"1923"

Személy

Semmelweis-émlékünnep a Budapesti Orvosegyesületben Arcképét ma helyezték el a díszteremben. Tauffer Vilmos emlékbeszéde Semmelweis- ről, a tudomány vértanujáról.

a gyermekági lázat főleg *kivülről* a szervezetbe került, bomló, organikus anyagok okozzák. A képet az egyesület közadakozásából festette meg s *Bókay* János elnök megnyitó beszédében elsősorban az adakozóknak és a kép alkotójának, *Jámbor* Lajos festőművésznek mondott köszönetet. Majd megemlékezett Semmelweis küzdelmes pályafutásáról, 1852-ben történt hazatéréséről, budapesti heroikus kísérletezéséről, — mindössze 24 ágyas, kis klinikán! — 1857—58-ban az Egyesületben tartott két előadásáról és *negyvenhétéves korában* bekövetkezett szomorú elhunytáról.

Ezután *Tauffer* Vilmos dr. professzor szólalt fel, aki 1918 október 12-én, Semmelweis születésének centenáriumán mondott nagy emlékbeszédében azokat a *tudományos* akadályokat fejtegette, melyek Semmelweis korszakalkotó felfedezésének érvényesülését megakadályozták, míg ma inkább azokkal az *emberi* vonatkozásokkal foglalkozott, melyek Semmelweis életében megakadályozták, halála után lassan elősegítették eszméi diadalát. *Tauffer* tanár visszapillantott a centenárium óta eltelt szomorú időre és a nagy pusztulásra, azonban nem törte meg az Egyesület szellemi

erejét, mert a jó mag, melyet Semmelweis és társai, a régi nagy orvosok vetettek, nem kórcsoszult el.

— Azt a biztatást véleml hallani ajakokról, — mondta a szónok, — hogy közéletünk jelen irányzata, mely a mult kegyeletét sokszor megtagadni is hajlamos, — legalább az orvosok etikai és társadalmi világában — *nem lehet végleges, hanem csak átmeneti, gondolkodási betegség*, melynek elmúltával ismét fölélednek a régi ideálok s amit Nagyaink jónak, szépnek, értékesnek, kívánatosnak tartottak, az mind ismét elfoglalja helyét a közfelfogásban!

— Mi lehetett tehát az oka, hogy e kiváló régi emberek közül sokan, még a tudományban és etikában nagyok is, vakok és elfogultak voltak Semmelweis arany igazával szemben? *Pertik* Ottó magyarázata szerint ez kisebb részben volt a kortársak gyarlóságának és sértett hiúságának következménye, a legnagyobb részben a tudomány akkori állásában rejlett. De a nagy emberek élettörténetét csak ugy lehet megérteni, ha a tudós mellett az emberrel is foglalkozunk.

Tauffer ezután rámutatott arra, hogy *Semmelweis-nél a környezet döntő jelentőségű volt*. Így tehát végtelenül elkeserítette és elfárasztotta a meddő küzdelem, úgy hogy tiz éven keresztül letenni látszott a fegyvert. Barátjának, *Markusovszky* Lajosnak lelki támogatása és ösztökélése nélkül Semmelweisnek a gyermekági lázról írott klasszikus könyve sohasem is látott volna napvilágot. A korabeli nagy tudományos felfedezések: *Schwann*, *Johannes Müller*, *Helmholz*, *Du Bois Reymond*, *Brücke*, *Robert Mayer*, *Henle* és a többiek nagy gondolatai hiába élesztették volna lángelméjét, ha nincs *Markusovszky*, aki oly bátran sikra szállt Semmelweis mellett.

— *A magyar orvostudomány* — folytatta *Tauffer* — *a világirodalomba tulajdonképpen Semmelweisszel lépett be*, aki mint felfedező, mint író, mint agitátor, helyet követelt igazságának a nagyvilágban... Mégis mártírként kellett meghalnia, mert az, akinek — *millió élet megmentésének nemes tudatában* — a világ gáncsát, üldözését kell elszenvednie, kit a lelki tusa állandóan megrabol éjjele-nappala nyugalmától, kinek hála helyett kortársai gunyos lebecsülését kell elszenvednie, ki fájdalmas küzdelmében elméje elborulását érzi elkövetkezni, ki végre még testi kinokat is szenvedve esik át halálküzdelmében: *az mártírként hal meg!*

Tauffer professzor végül Semmelweis példájára utalva, az ő nemes, fenkölt szellemében való munkálkodásra hívta fel a jelen és a jövő orvosi nemzedékeit.

A közgyűlés ezután az évi jelentésekre tért át, melyek során elhatározták, hogy jegyzőkönyvileg megörökítik *Bókay* János elnöknek az Akadémia tagjai közé történt megválasztását.